

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebast. Izquierdo Alcarazensis Soc. Iesv, svpremis
Inquisitionis Senatvs Censoris, Et Olim Complvti SS.
Theologiæ Professoris. Pharvs Scientiarvm**

Izquierdo, Sebastián

Lugduni, 1659

Dispvt. XXX. De Argumentatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95620)

Confectarium 3.

157 Quid quis impensius combinationi incubuerit iuxta documenta in hac quaest. aut etiam in tota hac disput. praescripta, eo uberioris in quavis omnino scientia humana progressus faciet: eoque faciliore & promptiore, atque etiam compendiosiore, siue breuiore via.

158 Iste quippe est (vti dicebamus disp. 23. quaest. 10.) proprius & inseparabilis effectus legitimae Artis sciendi, cuius potissimum instrumentum est combinatio, vt satis ex dictis ibidem, quaest. 3. & saepe alias in sequentibus, atque in praesenti disput. compertum est. Dico autem in omni scientia humana: quia nullam excipio earum quas recensuimus disp. 21. quaest. 2. Recensuimus autem ibi omnes omnino possibiles, nulla relictas.

158 Itaque quicumque vult in quavis omnino scientia, vel arte, quam proficitur abunde & cum aliorum, aut etiam cum propria admiratione proficere, combinationi incumbat impense, seruatis ad praximque deductis omnibus combinandi regulis, ac documentis hucusque datis. Incredibile enim est, donec per experientiam nescit, quantum illa valeant, quantumque virtutis, & energiae habeant ad istud propositum. Exempli gratia, vult quis in Philosophia prima, in Mathematicis disciplinis, in Physiologia, in Medecina, in Theologia seu positiva, seu Controuersia, seu Scholastica, seu Morali; in Iurisprudencia, in Politica, in aliaue eiusmodi scientiarum cum admiratione proficere adscitis cuilibet earum magnis, aut etiam mirandis accrementis, combinationi incumbat, vult quis in munere concionandi, aut etiam aliter in ordine ad persuadendum siue mouendum in qualibet alia materia dicendi, siue scribendi ingenti conceptuum, rationum, aut argumentorum copia abundare, cum solidaque subinde, & profusa eloquentia eloqui; combinationi incumbat. Vult quis orationi mentali deditus in eo exercitio, quoad eius fieri potest, proficere nouis quotidie propositionibus, rationibus, & argumentis ad se se mouendum inuentis circa quamvis materiam propositam quantumvis tritam, quin possit vnquam meditationi materia deficere, aut exhaustiri combinationi incumbat. Vult denique aliquis vel ipsas artes manuales, quae in opera externa prodeunt, cum admiratione promouere; combinationi incumbat. Nihil enim profusus est dependens ab intellectu siue ab intelligentia humana, quod combinatio non promoueat, & augeat, aut etiam expoliat, & illustret rite & probe executioni mandata consentaneae ad regulas, & documenta in praecedentibus tradita.

DISPUTATIO XXX.

De Argumentatione.

VIA vnum ex instrumentis Artium vniuersalis sciendi, de qua modo tractamus, est Argumentatio, non possumus non in praesenti disputatione aliqualem eius mentionem facere;

etiam si tractauerimus late & ex professo de illa supra disputatione vigesima suppositis. Itaque omnibus ibi dictis de natura tum argumentationis in genere, tum singularum specierum eius. Deque omnibus & singulis formis argumentandi tum legitime, tum illegitime, tum demonstratiue, tum probabiliter, tum fallaciter. Dumtaxat supersunt nobis hic addenda pauca quorundam practica documenta pro eius vsu in quantum quoddam est instrumentum sciendi.

Sit primum. Quoties circa propositiones, quaestionesque obiectivas combinatio exercetur iuxta regulas dictas disputatione vigesima nona, praesertim quaestione quinta, solet in inspicendum est quanam talium propositionum aut quaestionum sint cum aliis connexae, aut oppositae, vt haec ex illis inferantur, aut affirmatiue, aut negatiue; idque vel absoluta, vel conditionata illatione iuxta dicta ibidem: tantumdemque fiet quotiescumque occurrerit plurius eiusmodi propositionum, siue quaestionum comparatio. Illationes autem, siue argumentationes huiusmodi semel repperit accurate asseruabuntur pro scientia tendenda.

Secundum. Ad inueniendam siue probandam veritatem, aut falsitatem alicuius determinatae propositionis datae, aut multarum propositionum nullatenus antea praecognitarum, ordinibus argumentandi, atque adeo discutiendi synthetico, & analytico vtendum est, iuxta omnes modos siue regulas quas supra tradidimus disp. 22. q. 2. proposit. 8. quae ad hunc locum pertinent; pro eoque subinde recolenda, atque recognoscenda sunt, in praximque deducenda studiosae, & enixae: vtpote in quibus potissima vis, & energia huius instrumenti sciendi posita est.

Tertium. Ad inueniendam veritatem, aut falsitatem aliarum propositionum ab iis ex quibus argumentatio coalescit in promptu tenenda sunt regulae traditae disp. 19. q. 2. circa oppositionem, & connexionem propositionum. Siquidem ex illis constat vniuersae quoties antecedens argumentationis infert non mutuo consequens, contradictorium consequens antecedenti contrarij contrarietate admittente medium, contradictorium autem antecedentis subcontrarij consequenti. Verumque autem vtrique contrarij contrarietate medium recusante, quando antecedentis, & consequentis illatio mutua est. De quo videnda plura scripta loco citato.

Quartum. Regulae etiam conuersionis quarumvis propositionum, sedulo sunt animaduertenda ad arguendum iuxta illas, quando opus fuerit: quandoquidem omnis conuersio argumentatio quaedam est. De quibus satis est dictum supra disp. 19. q. 6.

Quintum. Denique omnes formae argumentandi legitime quouis syllogismorum, atque etiam aliarum argumentationum genere praeparandae sunt, vt ad eas, cum opus fuerit ad conuincendum quauis argumentatio redeat, vt facile potest. De quibus late scriptum reliquimus tota disput. 20.